

технологій в навчальний процес вимагає від ЗВО створення спеціальних комп'ютерних класів, забезпечення закладів комп'ютерами нового покоління, а також проведення курсів підвищення кваліфікації викладачів з метою підвищення рівня їхньої комп'ютерної грамотності.

Отже, використання новітніх технологій при вивченні іноземних мов дає можливість студентам засвоїти більший об'єм матеріалу за короткий термін, активізує їхню навчальну діяльність, надає можливості для індивідуального навчання, посилює мотивацію вивчення мови, забезпечує ефективну наочність навчального процесу і тим самим сприяє формуванню у студентів відповідної до сучасних вимог іншомовної комунікативної компетенції.

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ОПРАЦЮВАННЯ ІНШОМОВНИХ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ

Прус Н.О., кандидат педагогічних наук (м. Харків)

Одним з основних елементів оволодіння іноземною мовою є читання – важливий вид мовленнєвої діяльності, який поряд з усним мовленням сприяє формуванню та розвитку іншомовної комунікативної компетенції. Читання передбачає роботу з автентичними текстами різної тематики, складності, спрямованості, які можуть використовуватися під час аудиторної роботи або як додатковий матеріал для самостійного опрацювання. Виконання вправ на основі автентичних фахових текстів сприяє глибокому розумінню прочитаного, допомагає отримати максимум інформації та актуалізувати термінологію у професійно-орієнтованому спілкуванні іноземною мовою [1: 24].

Від змісту та інформативності запропонованого тексту залежить формування мотивації студентів до опанування іноземної мови, основного

чинника, який сприяє успішній будові процесу навчання. Саме тому до іншомовних текстів, які пропонуються для опрацювання, висуваються певні вимоги:

- враховувати потреби, інтереси студентів (містити елементи новизни, цікавості);
- враховувати майбутню спеціальність і професійні інтереси студентів (здійснення професійної спрямованості курсу іноземної мови стимулює інтерес до вивчення мови);
- співвідноситися з темою, що вивчається, мати спрямованість на вирішення конкретного комунікативного завдання;
- відповідати не лише поняттю сучасної мови, але і критеріям нормативності і частотності вживання;
- враховувати соціокультурні реалії, що відображають характерні особливості мовної поведінки, дотримуючи етичні норми [1: 26].

Тексти для читання виконують цілу низку функцій, що сприяють розвитку усного та писемного мовлення – найважливіших аспектів успішного оволодіння іноземною мовою:

- функцію збагачення і розширення знань учнів;
- функцію тренування, мета якої полягає в засвоєнні лексико-граматичного матеріалу та здатності до його використання;
- функцію розвитку усного мовлення на основі прочитаного тексту;
- функцію розвитку смислового сприйняття тексту – його загального розуміння [4: 192].

Отже, підбираючи тексти, викладач повинен враховувати комунікативні та когнітивні потреби студентів, рівень їхнього володіння іноземною мовою, комунікативну мету та професійну спрямованість.

Традиційна робота з іншомовними текстами передбачає три основні етапи їх опрацювання: окину тості ни, текстовий та окину тості ни.

Комплекс вправ розробляється у відповідності з етапами формування лексичної компетенції:

- 1) перший етап – етап семантизації і первинного закріплення лексики, автоматизація дій студентів з новими лексичними одиницями на рівні слів, словосполучень, речень;
- 2) другий етап – формування лексичних навичок, автоматизація дій студентів на рівні речень та окину тості н єдностей;
- 3) третій етап – етап удосконалення навичок [2: 24].

Завдання окину тості нх етапу спрямовані на моделювання фонових знань, що є необхідними та достатніми для рецепції запропонованого тексту, на усунення змістових та мовних утруднень його розуміння та водночас на формування навичок та вмінь читання.

Текстові завдання містять комунікативні установки з конкретними вказівками на вид читання, швидкість та необхідність вирішення певних пізнавально-комунікативних завдань. Завдання, що пропонуються на окину тості нх етапі, спрямовані на перевірку розуміння прочитаного з метою контролю ступеня сформованості вмінь та навичок читання та можливості використання отриманої інформації в майбутній професійній діяльності [3: 145].

Так, окину тості нх етап передбачає виконання вправ на опрацювання співвідношення значення слів з темою, на розширення лексичного запасу, на аналіз граматичних явищ, на прогнозування змісту тексту, а також вправи на мовну здогадку:

Текстовий етап роботи з текстом передбачає глибше опрацювання іншомовного тексту. Запропоновані вправи спрямовуються на «виділення змістових віх у тексті і розуміння одиничних фактів, встановлення змістового зв'язку між одиничними фактами тексту, об'єднання окремих фактів тексту в одне ціле» [1: 27].

Після усного опрацювання тексту є доцільним провести етап

писемного мовлення, що надасть змогу сформувати та розвинути навички рецензування, переробки та редагування тексту.

Запропонований алгоритм роботи з іншомовними текстами не є обов'язковими та універсальними. Викладач варіює завдання та схему роботи з текстом в залежності від навчальних завдань, теми та рівня володіння іноземною мовою студентами.

Таким чином, опрацювання іншомовних текстів є одним з найважливіших видів роботи, що використовується викладачами у процесі навчання іноземної мови. Робота з автентичними текстами розвиває у студентів навички усного та писемного мовлення, дозволяє полегшити засвоєння та запам'ятовування лексичних одиниць, розвиває навички самостійної роботи, збагачує словниковий запас, розвиває уміння аналізувати та переосмислювати прочитане, сприяє формуванню здатності переказувати тексти, висловлювати власні думки, націлює на можливість використання текстової інформації в інших життєвих умовах, підштовхує студента до рефлексії по відношенню до власної діяльності через засвоєння інформації іншомовного тексту за фахом, створює підґрунтя для його професійного розвитку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Безлюдний О. До питання розвитку умінь і навичок усного й писемного мовлення в студентів немовних спеціальностей / О. Безлюдний // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – 2014. Ч. 1. – С. 23-29.
2. Борщовецька В. Д. Вправи для навчання англійської фахової лексики студентів-економістів // Іноземні мови. – 2003. – № 3. – С. 24-28.
3. Золотницкая С. П. Французский язык для вас : Кн. Для учителя. – М. : Просвещение, 1992. – 192 с.

4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : Підручник. Вид. 2-е окин. I перероб. / Кол. Авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.

ЕТНОМЕНТАЛЬНА СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ

Ребрій І.М., кандидат філологічних наук (м. Харків),

Шутенко І.В. (м. Харків)

Теоретики та практики перекладу добре усвідомлюють, що переклад є не тільки мовним, а й концептуальним та культурним явищем, і тому не існує лише перекладу з мови на мову, а завжди тільки переклад з культури на культуру та із свідомості у свідомість. Актуальною ділянкою перекладознавчих досліджень останніми роками стає діалог культур як етноментальний феномен, адже за умов сучасної глобалізації та інтеграції проблематика досліджень мовної свідомості виходить на передній край сучасної лінгвістики як одного з напрямків дослідження міжкультурної комунікації. Переклад, таким чином, пропонується сприймати та вивчати не тільки і не стільки як форму міжмовної комунікації, скільки як форму комунікації між особистостями, що є носіями різних культур та різних ментальностей.

Поняття картини світу часто пов'язують з проблемою перекладності/неперекладності, адже ще В. фон Гумбольдт задовго до уведення Л. Вітгенштейном та Л. Вайсгербером у наукову парадигму терміну «картина світу» та «мовна картина світу», надав перше наукове обґрунтування ідеї неперекладності, схарактеризувавши переклад як «завдання, яке не підлягає вирішенню» саме внаслідок своєрідності кожної національної мови, в якій відбивається «дух» її народу. Нам видається цікавою ідея проаналізувати головні положення мовної гіпотези В. фон Гумбольдта, адже «вихідна теза, що пронизує